

9. Η συσχέτιση της ειδικής γλωσσικής διαταραχής με την ανάπτυξη της αναγνωστικής ικανότητας: πιλοτική μελέτη

Σακελλαρίου Αικ., Βλασσοπούλου Μ., Καλογεράκης Ζ., Λαζαράτου Ε., Αναγνωστόπουλος Δ.
*Α΄ Ψυχιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών – Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Κέντρο Κοινωνικής
Ψυχικής Υγιεινής Βύρωνα Καισαριανής, Υπηρεσία Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων*

Εισαγωγή: η ειδική αναπτυξιακή διαταραχή (ΕΑΔ) του λόγου και της ομιλίας εντάσσεται σε μια γενικότερη κατηγορία νευρο-αναπτυξιακών διαταραχών της παιδικής ηλικίας που παρουσιάζονται στο 7–10% του παιδικού πληθυσμού. Αυτά τα παιδιά εμφανίζουν μια σημαντική χρονική καθυστέρηση στην ανάπτυξη του λόγου και της ομιλίας, που δεν μπορεί να αποδοθεί σε βαρηκοΐα, σε νοητικά ελλείμματα, σε νευρο-μυϊκές ή γναθο-προσωπικές διαταραχές, σε συναισθηματικούς ή περιβαλλοντικούς παράγοντες και συχνά εξελίσσεται σε διαταραχή των σχολικών ικανοτήτων και ειδικότερα σε ειδική διαταραχή της ανάγνωσης.

Η παρούσα μελέτη αποτελεί τμήμα μιας ευρύτερης, που ερευνά την εξέλιξη της ανάγνωσης μιας εξαιρετικά σύνθετης και πολύπλοκης κινητικής, αντιληπτικής, γλωσσικής και γνωστικής διαδικασίας, στη διάρκεια της πρώτης βαθμίδας εκπαίδευσης.

Σκοπός: η συσχέτιση μεταξύ των γλωσσολογικών παραμέτρων της φωνολογίας, της έκφρασης, της σημασιολογίας και των συντακτικών δομών του λόγου και της ανάπτυξης της ανάγνωσης, σε παιδιά με διαταραχές των σχολικών ικανοτήτων από την έναρξη της Α΄ Βάθμιας φοίτησης ως το τέλος της (Β΄ τάξη-Στ΄ τάξη).

Μέθοδος: το αρχικό δείγμα αποτελείται από 22 παιδιά, που εξετάστηκαν διαδοχικά σε τρεις διαφορετικές τάξεις (Β΄, Δ΄ και Στ΄) κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην Α΄ Βάθμια εκπαίδευση, στην Υπηρεσία Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων του Κ.Κ.Ψ.Υ. Καισαριανής – Βύρωνα. Αποκλείστηκαν εκείνα που παρουσίαζαν νοητική υστέρηση και σοβαρή προϋπάρχουσα ψυχοπαθολογία. Η διαγνωστική διαδικασία περιλάμβανε νοητικό έλεγχο, ψυχοπαιδαγωγική αξιολόγηση, λογοπεδική και παιδοψυχιατρική εκτίμηση.

Αποτελέσματα: τα παιδιά που είχαν καθυστέρηση στην ανάπτυξη του προφορικού λόγου εμφάνισαν διαταραχές των σχολικών ικανοτήτων. Τα παιδιά που παρουσίαζαν φωνολογικά ελλείμματα εμφάνισαν συχνότερα διαταραχή στην ανάγνωση. Εκείνα με σύνθετες γλωσσικές διαταραχές (φωνολογία, σημασιολογία, μορφολογία, και συντακτικές δομές) είχαν χειρότερη πρόγνωση ως προς την εξέλιξη της αναγνωστικής τους ικανότητας.